

Adressater iflg. liste

(Referanse må oppgis)
Vår referanse: 200701302-1
Arkivkode:
Saksbehandler: Torunn Hovde Kaasa
Deres referanse:
Dato: 22.08.2007

Informasjon om nytt landsdekkende landbruksvikartilbud i 2008

Informasjon om nytt landsdekkende landbruksvikartilbud i 2008

Behov for ny landsdekkende landbruksvikarordning

I akutte krisesituasjoner som ved alvorlig skade eller sykdom, må norske bønder være sikret arbeidshjelp til gården sin. Husdyra må fortsatt ha mat og stell, og foretaket må drives videre. I 2005 var det 164 kommuner som frivillig hadde et beredskapstilbud til sine bønder for bistand med arbeidskraft i slike tilfeller. Kommunene med slik ordning mottok støtte fra staten. Antall kommuner med en slik ordning blir imidlertid stadig færre, og det er viktig at bønder i hele landet kan få slik krisebistand.

Regjeringen har i Soria Moria-erklæringen understreket betydningen av gode velferdsordninger i jordbruket. Ved jordbruksoppgjørene de to siste årene er det bl.a. gjennomført en betydelig styrking av avløserordningene ved ferie/fritid og ved sykdom mv. Landbruks- og matdepartementet har vektlagt at også landbruksvikartilbudet må styrkes ved etablering av en landsdekkende ordning. Det har derfor vært arbeidet med dette over tid fra departementet.

Tidligere prosess i saken

Departementet vektla gjennomføring av en åpen prosess i kontakt med berørte organisasjoner, før det ble fastsatt en modell for hvordan et nytt landsdekkende landbruksvikartilbud burde utformes. Departementet hadde i mars i år møter med KS, flere fagforeninger og Norske Landbrukstenester (NLT), som er paraplyorganisasjonen for landets avløserlag. Departementet presenterte på møtene forslag til modell for ny organisering og finansiering av en ny landsdekkende landbruksvikarordning.

KS etablerte en arbeidsgruppe med representanter fra politisk og administrativt nivå i kommunene og KS regionalt. Disse bidro med innspill i prosessen. Landbruksvikarordningen har vært tema i kontaktmøter mellom LMD og KS og på konsultasjonsmøtet mellom Regjeringen og KS.

KS drøftet ulike alternativ for ny landsdekkende landbruks-tjeneste med departementet. Det ble klarlagt at ut fra forvaltningsmessige hensyn er det nødvendig med én lik løsning for hele landet. Det innebar at den eksisterende frivillige ordning med kommunalt ansatte landbruksvikarer må avvikles. KS mener den valgte løsningen med landbruksvikartjeneste organisert gjennom landets avløserlag vil gi en god sikkerhet for hjelp ved sykdom i landbruket og vil bidra til at overføringen av landbruksvikarordningen fra kommunene til avløserlagene blir ryddig.

Den 15. mai i år framla Kommunal- og regionaldepartementet (KRD) "Kommuneproposisjonen" for 2008 (St.prp. nr. 67 (2006-2007)). Det ble her lagt til grunn en overføring av 27 mill. kroner i 2008 fra KRDs budsjett til landbruksvikarordningen, dvs. til budsjettkapitlet for Jordbruksavtalen i Landbruks- og matdepartementets budsjett. Nivået på den varige overføringen ble fastsatt i samsvar med de samlede kostnadene, som de 164 kommunene med slik ordning hadde i 2005. Dette for å videreføre den innarbeidede tredelte finansieringen av landbruksvikarordningen mellom Jordbruksavtalepartene, brukerne av ordningen og kommunesektoren.

På vegne av regjeringen framla Landbruks- og matdepartementet 25. mai Stortingsproposisjonen om årets jordbruksoppgjør (St.prp. nr. 77 (2006-2007)). Jordbruksavtalepartene ble enige om en betydelig satsing på landbruksvikarordningen. Med en stor økning i bevilgningen til ordningen legger partene til grunn etablering av et landsdekkende landbruksvikartilbud i 2008.

Gjennom den prosessen som er nevnt over og ved Stortingets behandling av de to proposisjonene, ble finansieringen av den nye landbruksvikarordningen avklart. Landbruks- og matdepartementet innkalte etter dette til et nytt møte i juni med de samme organisasjoner som deltok på møtene i mars måned. I tillegg til informasjon om status i saken ble den videre prosess i saken drøftet. Vi vil omtale dette nærmere i siste del av brevet.

Ny ordning

Det er nødvendig å ha én enhetlig ordning av hensyn til driften av den nye landsdekkende landbruksvikarordningen. For å oppnå en landsdekkende ordning var derfor den eneste aktuelle løsning å overføre ansvaret for landbruksvikartilbudet til avløserlagene, som har mulighet og ønske om å tilby slik bistand til norsk jordbruk.

Modellen for den nye ordningen baserer seg på at landets avløserlag fra 2008 av skal få tilskudd for å etablere et landsdekkende beredskapstilbud til norske bønder. En legger til grunn at om lag 240 årsverk landbruksvikarvirksomhet vil være tilstrekkelig for å nå dette målet.

Etableringen av den nye ordningen innebærer at arbeidsgiveransvaret for kommunalt ansatte landbruksvikarer overføres fra kommunene til et avløserlag. For å gi landbruksvikarene, avløserlagene og kommunene tilstrekkelig tid til denne omleggingen, er det vedtatt at 2008 blir et overgangsår, hvor en fortsatt viderefører nåværende tilskuddsordning rettet mot kommunene og samtidig etablerer den nye ordningen. Fra 2009 av vil ikke kommuner lenger kunne motta tilskudd til en landbruksvikarordning i egen regi.

Det nye tilbudet innebærer en satsing på landbruksvikarordningen gjennom en betydelig økning i bevilgningen til ordningen over Jordbruksavtalen. Dette for å oppnå den felles målsettingen om at den nye ordningen må være en relativt rimelig ordning å bruke for bøndene. Dette oppnås også ved at bøndene kan bruke midler fra tilskuddsordningen for avløsning ved sykdom til å dekke sine kostnader ved bruk av landbruksvikaren.

Modellen og finansieringen for den nye landsdekkende ordningen er nå på plass. Departementet vil i august sende ut forslag til forskrift for den nye landbruksvikarordningen på en seks ukers høring. Det tas sikte på at den ny forskriften er fastsatt tidlig i oktober måned. Etter dette er det viktig at avløserlagene og deres organisasjon NLT, kommunene som har landbruksvikarer ansatt i dag og fagforeningene som representerer dem, tar den nødvendige kontakt seg i mellom. Dette for å bidra til omleggingen til den nye landsdekkende ordningen. For at hele landet skal bli dekket av det nye tilbudet er det viktig at avløserlagene arbeider aktivt med rekruttering av nye landbruksvikarer i tillegg til de tidligere kommunalt ansatte landbruksvikarene.

I tillegg til landbruksmyndighetenes arbeid med den nye forskriften, har KS utarbeidet en juridisk vurdering om overføringen av arbeidsgiveransvaret er å se på som en virksomhetsoverdragelse eller ikke. Notatet ligger vedlagt.

Landbruks- og matdepartementet (LMD), KS og de øvrige berørte organisasjoner vil avholde et nytt felles møte etter at regelverk mm. er fastsatt.

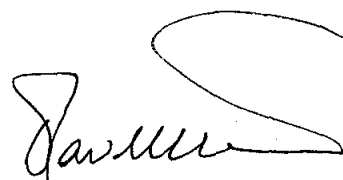
Nedenfor er det oppgitt telefonnummer til aktuelle kontaktpersoner for spørsmål om saken:

KS: forhandlingssjef Per Kristian Sundnes, tlf 24136405, mobil 91619816
rådgiver Torunn Hovde Kaasa, tlf 24132600, mobil 99366077
LMD: seniorrådgiver Håkon Grotli, tlf. 22 24 93 34
NLT: daglig leder Trygve Fredheim, tlf. 53 48 22 80

Med hilsen

Per Harald Grue
Departementsråd

Landbruks- og matdepartementet

Olav Ulleren
Adm. direktør

KS